

PROTOKOLL

Datum
2025-05-09

Diarienummer
HS-2025-1157 ks 1.2

ABE skolans genomgång av skolans miljöledningsarbete och arbetet med att nå hållbarhetsmålen

Datum och tidpunkt för mötet
2025-03-19 kl. 15:15 -16:00

Plats för mötet:
Konferensrummet Arkitekten, Teknikringen 74D, plan 4

Närvarande ledamöter:

Björn Berggren, skolchef
Karin Edvardsson Björnberg, vice skolchef
Johanna Stellan, kanslichef
Katja Grillner, prefekt Arkitektur
Annika Gram, prefekt Byggvetenskap
Maria Malmström, prefekt SEED (via Zoom)
Maria Håkansson, prefekt Samhällsplanering och miljö (via Zoom)
Inga-Lill Söderberg, prefekt Fastigheter och byggande
Sabine Höhler, prefekt Filosofi och historia
Ulf Arvidsson, skolcontroller
Lars Österman, gruppchef ekonomi ABE
Elina Merdymshaeva, Studeranderepresentant doktorander
Sabina Flodén Schönherr, sekreterare ledningsstöd
Viktor Brolund, skoladministratör för kemikaliehanteringssystemet KLARA
Merja Carlqvist, administrativ samordnare
Kristina von Oelreich, hållbarhetschef
Annie Inman, säkerhetsspecialist

1. Inledning och syfte med mötet

Skolchef öppnade mötet och hälsade alla välkomna. Hållbarhetschef utsågs att ta anteckningar och kanslichef utsågs till justerare. Handläggare, ledningsstöd utsågs till föredragande.

Syftet med mötet var att följa upp hur miljöledningssystemet fungerar på skolan samt genomförandet av skolans åtgärder för att nå de övergripande hållbarhets- och klimatmålen.

2. Föregående möte och status avseende tidigare beslutade åtgärder

Fortsatt arbete sker med att ABE-skolans personal genomför utbildningen avseende KTH:s miljö och hållbarhetsarbete. Det sker genom informationsinsatser i skolans nyhetsbrev, ledarnytt, och ingår i underlag för APT-möten med mera.

3. Redovisning av miljöledningsarbetet till Naturvårdsverket 2024

Hållbarhetschef redogjorde för den målredovisning som skett till Naturvårdsverket avseende år 2024 (se bild 6–11). Målen för utbildning, forskning och samverkan är delvis uppnådda. Inom kvalitetssystemet för utbildning genomfördes under hösten 2024 den nya programuppföljningen för program på grundnivå och avancerad nivå. Programansvariga redogjorde bland annat för hållbarhetsintegreringen inom programmet och uppnådd CDIO-nivå. I denna självutvärdering angav cirka 70 procent att man uppnått avsedd CDIO-nivå 3 enligt KTH:s hållbarhetsmål.

Enligt hållbarhetschefen så har under 2024 energianvändningen ökat något jämfört med 2023. KTH:s tjänsteresor har minskat jämfört med 2023. Minskningen är dock marginell men resandet har planat ut jämfört med år 2022 och 2023. KTH har nått målet för avfall då en minskning skett av KTH:s totala avfall med 25 procent jämfört med basåret 2019.

4. Prioriterade åtgärder i skolans handlingsplan för 2025

Mål utbildning

Kvalitetssystemet för grundutbildning

Programanalyser lämnades in av skolans programansvariga under hösten 2024. GA och vice GA har lämnat in en sammanfattande skolrapport.

Kvalitetssystemet visar att hållbarhetsfrågor är centrala i skolans program och flera av programmen har fallit väl ut i externa utvärderingar. Ett av skolans masterprogram har nyligen utvärderats externt och bedömts till CDIO-nivå 4.

Skolans ambition är att alla program ska uppnå minst CDIO-nivå 3 innan utgången 2025. (Utvecklingsplan för utbildningsprogrammen på ABE-skolan, 2024–2026).

Framtidens utbildning och livslångt lärande

Skolans tre projekt inom Framtidens utbildning fortsätter utvecklingsarbetet under 2024–2025 (se bild 14).

Utbildningen för alla anställda avseende KTH:s miljö och hållbarhetsarbete

Utbildningen är obligatorisk för KTH:s chefer och medarbetare. Enligt framtagna statistik är det ett fåtal som genomfört utbildningen och Skolchef beslutade att en påminnelse behöver skickas till institutioner och avdelningar att utbildningen ska genomföras. Detta kommer att följas upp vid nästa lednings genomgång i nov/december 2025.

Mål forskning och samverkan

En genomgång skedde av den årliga bibliometriska undersökningen med utgångspunkt i FN:s globala mål. Bilder visades för hela KTH och för skolan (bild 17–18). Skolsatsningen på doktorandprojekt med hållbarhetsfokus lyftes fram samt två andra forskningsprojekt. Det ena

projektet var "Miljöexpertis på gungfly; avseende etnografiska studier av föränderlig och konkurrerande kunskap om våtmarksrestaurering i tider av klimatförändringar" samt det andra projektet "Miljöpåverkan av digitalisering av byggnader".

Mål Hushållning med resurser och klimatmålet

Hållbarhetschef redogjorde för status avseende arbetet med koldioxidbudget för tjänsteresor och framtagande av ett visualiseringsverktyg samt ett inventeringsverktyg för inventering av möbler (CC-Build). En diskussion fördes om möjligheten att följa upp beställningar avseende One Planet Plate.

5. Efterlevnad av författningar och andra krav

Hållbarhetschefen redogjorde för att en upphandling av ett nytt lagbevakningssystem kommer att ske under våren 2025. Idag används WSP:s lagbevakningssystem. Berörda på skolor/verksamhetsstödet har i början av året fått en genomgång av WSP:s jurist avseende nya/uppdaterade lagkrav och författningar. Ett nytt arbetssätt har införts där det i en modul i systemet finns en möjlighet att dokumentera genomgång av laglistan.

6. Intern och extern miljörevision

Hållbarhetschef redogjorde för fokusområden för den interna miljörevisionen och vilka som kommer att bli reviderade (se bild 26 i presentationen). Revisionen har pågått under nov-dec 2024 samt i början av februari 2025.

När det gäller den externa miljörevisionen så kommer den att genomföras den 12–13 maj 2025. En upphandling har skett avseende ett nytt externt ackrediterat miljörevisionsbolag.

7. Uppdatering av hållbarhetsmålen, handlingsplan och indikatorer

Hållbarhetschefen redogjorde för uppdateringen av hållbarhetsmålen och vad som kommer att ske under våren och hösten 2025.

Under våren:

- Inbjudan kommer att gå ut till alla anställda att lämna synpunkter på nuvarande mål
- Förslag på nya hållbarhetsmål, handlingsplan och indikatorer tas fram i referensgrupper
- Fakultetsrådet har två referensgrupper, en för utbildning och en för forskning
- Skolan får förslag som skickas ut på remiss
- Utkast färdigt senast den 1 juli

Under hösten

- Utkast bereds i ledningsgruppen för synpunkter
- Nytt förslag går på remiss
- Slutligt utkast tas fram inför rektors beslut
- Rektor fattar beslut om nya mål 2026–2030/2045

8. Omvärlds- och risk-/möjlighetsanalys

Utifrån den riskanalys som skett i KTH:s ledningsgrupp under hösten 2024 kvarstår följande risker identifierade och tas om hand genom olika åtgärder:

- Tjänsteresor- upphandling av visualiseringsverktyg och införande av klimatbudget.
- Avfallshantering- genomförande av stickprovanalyser inom ramen för den interna miljörevisionen.
- Campusflyttarna- intern revision avseende hantering av möbler och avfall.

9. Status av labbsäkerhetsarbete på ABE

Annie Inman från Säkerhetsavdelningen redogjorde för arbetet avseende strålsäkerhet och kemikaliesäkerhet.

10. Mötet avslutas

Datum för nästa ledningens genomgång blir den 26 november 2025 mellan kl. 15.15-16.00.

Denna handling har hanterats digitalt och är därför inte undertecknad.

Vid protokollet

Kristina von Oelreich
Sekreterare

Björn Berggren
Ordförande

Johanna Stellan

Justerare

Justeringsdatum: 20250509

Bilaga 1 PPT- presentation från ledningens genomgång för ABE skolan

ABE Ledningens genomgång

2025-03-19 Tid: 15:15-16:00

Mötets ordförande, sekreterare och justerare

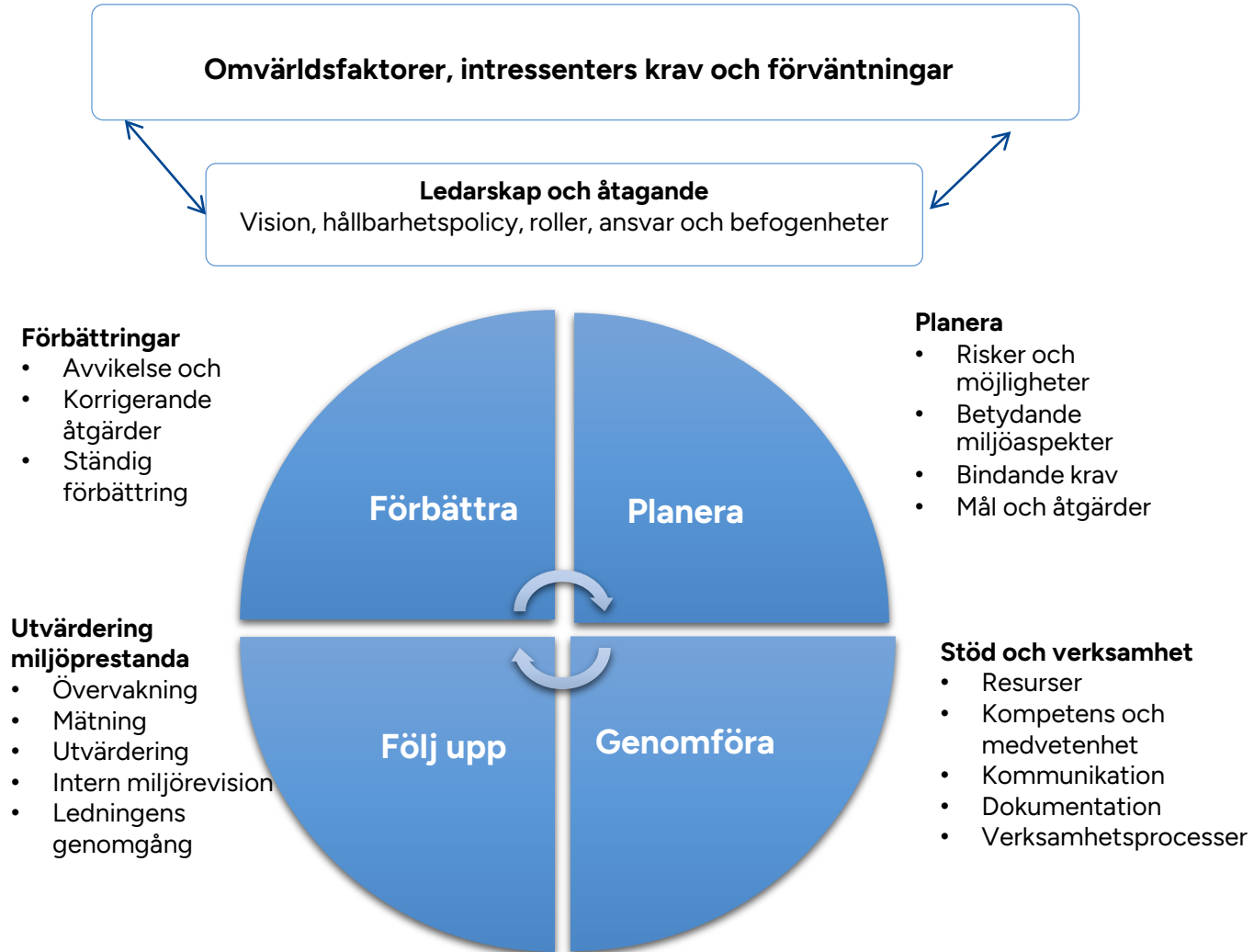
- Ordförande: Skolchef Björn Berggren
- Fördragande: Ledningsstöd Sabina Flodén Schönherr
- Anteckningar: Hållbarhetschef Kristina Von Oelreich
- Justerare av mötets protokoll: Kanslichef Johanna Stellan

Dagordning

1. Inledning och syftet med mötet
2. Föregående möte och status avseende tidigare beslutade åtgärder
3. Redovisning av miljöledningsarbetet till Naturvårdsverket
4. Prioriterade åtgärder i skolans handlingsplan för 2025
 - Utbildning, forskning och samverkan
 - Integration och arbetssätt
 - Hushållning med våra resurser/klimat
5. Intern och extern miljörevision
6. Efterlevnad av gällande författningar och andra krav
7. Uppdatering av hållbarhetsmålen
8. Omvärlds- och risk-/möjlighetsanalys
9. Säkerhetsfrågor
10. Mötet avslutas och förslag på tidpunkt för nästa möte

Miljöledningssystemets systematiska arbetssätt

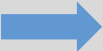
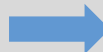
2. Föregående möte och status avseende tidigare beslutade åtgärder?

Åtgärd	Status	Kommentar
ABE-skolan personal genomför utbildningen avseende KTH:s miljö och hållbarhetsarbete	Löpande	Informationsinsatser i skolans nyhetsbrev, ledarnytt, och ingår i underlag för APT-möten med mera.

3. Måluppfyllelse – 6 övergripande målen 2025

Område	Övergripande mål	Måluppfyllelse	Riktning
1.Utbildning	KTH är ett ledande tekniskt universitet inom utbildning för hållbar utveckling där alla studenter efter examen ska kunna driva på och medverka i omställningen till en hållbar utveckling samt ett jämställt och klimatneutralt samhälle.	Delvis uppnått	
2. Forskning	KTH är ett ledande tekniskt universitet inom forskning för hållbar utveckling och ett klimatneutralt samhälle.	Delvis uppnått	
3. Samverkan	KTH:s samverkan, forskning och innovationer bidrar till en hållbar utveckling, jämställdhet samt klimatomställning och har en ökad och tydlig påverkan på samhället.	Delvis uppnått	
4. Integration och arbetssätt	KTH:s arbete med hållbar utveckling och jämställdhet är integrerat i verksamheten och anställda och de som arbetar på uppdrag av KTH har kunskap och ges förutsättningar att bidra utifrån sin roll.	Delvis uppnått	

3. Måluppfyllelse – 6 övergripande målen 2025

Område	Övergripande mål	Måluppfyllelse	Indikatorer
5. Hushållning med resurser	KTH:s verksamhet präglas av en god hushållning med resurser så att det bidrar till en hållbar utveckling och klimatneutralt samhälle		
5.1 Tjänsteresor	KTH:s klimatpåverkan från tjänsteresor (koldioxidekvivalenter per årsarbetskraft) har minskat med 40 %.	Inte uppnått	
5.2 Energianvändning	KTH:s energianvändning har i samverkan med fastighetsägaren minskat med 25 % (el, fjärrvärme, kyla) per årsarbetskraft, helårsstudent och per kvadratmeter	Inte uppnått	
5.3 Avfall	KTH:s totala mängd avfall har minskat i vikt per helårsstudent och årsarbetskraft med 25 % (basår 2019).	Mål uppnått	
5.4 Mat och servering	KTH ska vara pådrivande när det gäller att beakta miljö och hållbar utveckling inom ramen för mat och servering.	Mål uppnått	
5.5 Biologisk mångfald	KTH:s campusområden i samverkan med fastighetsägare utvecklas och förvaltas så att ekologiska strukturer och processer stärks och lyfts fram med särskilt fokus på naturens betydelse för människors hälsa och välbefinnande.	Delvis uppnått	

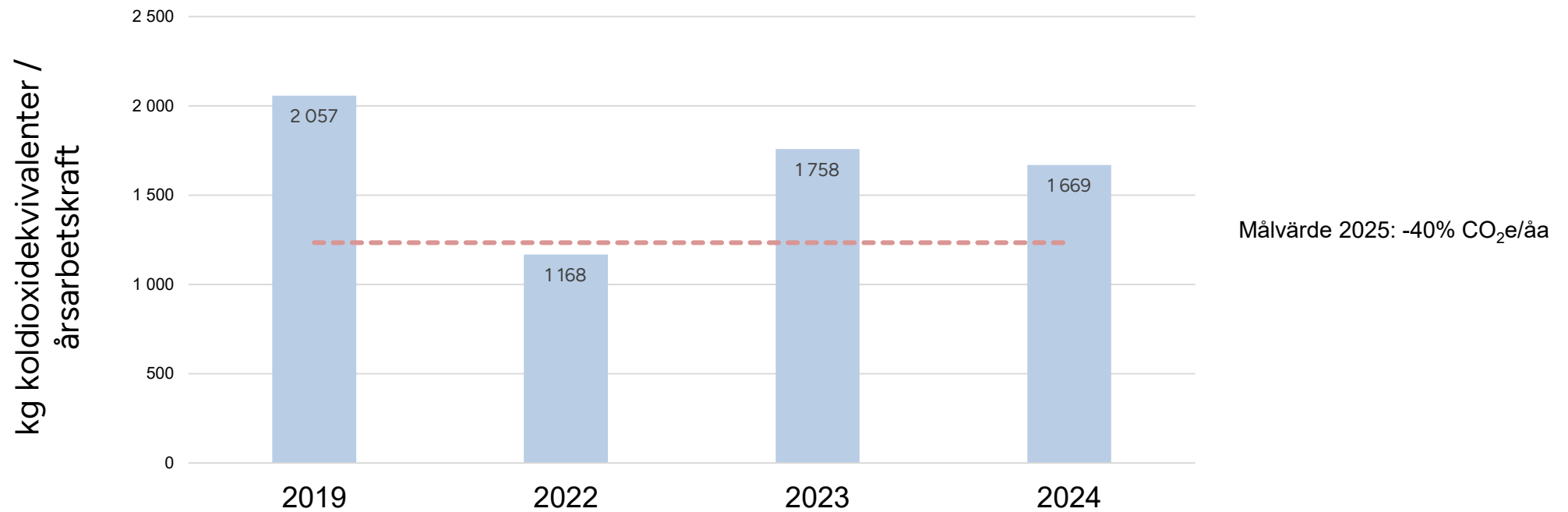
3. Måluppfyllelse – 6 övergripande målen 2025

Område	Måluppfyllelse	Indikatorer
6. Klimat: Delmål utbildning, forskning, samverkan (2025-2045)	Följs upp 2026	
Klimat: Kvantitativa delmål (2021-2045) 2025: KTH är klimatneutralt avseende Scope 1 (direkta utsläpp från KTH:s egen verksamhet) och från Scope 2 (utsläpp från produktion av inköpt el, värme och kyla).	Inte uppnått	
Klimat: Kvantitativa delmål (2021-2045) 2030: KTH har minskat sin klimatpåverkan med 60 % avseende Scope 1, 2 och 3 (utsläpp från övriga varor och tjänster som KTH köper in) per årsarbetskraft jämfört med 2015	Inte uppnått	

KTH:s tjänsteresor

Utsläpp från tjänsteresor

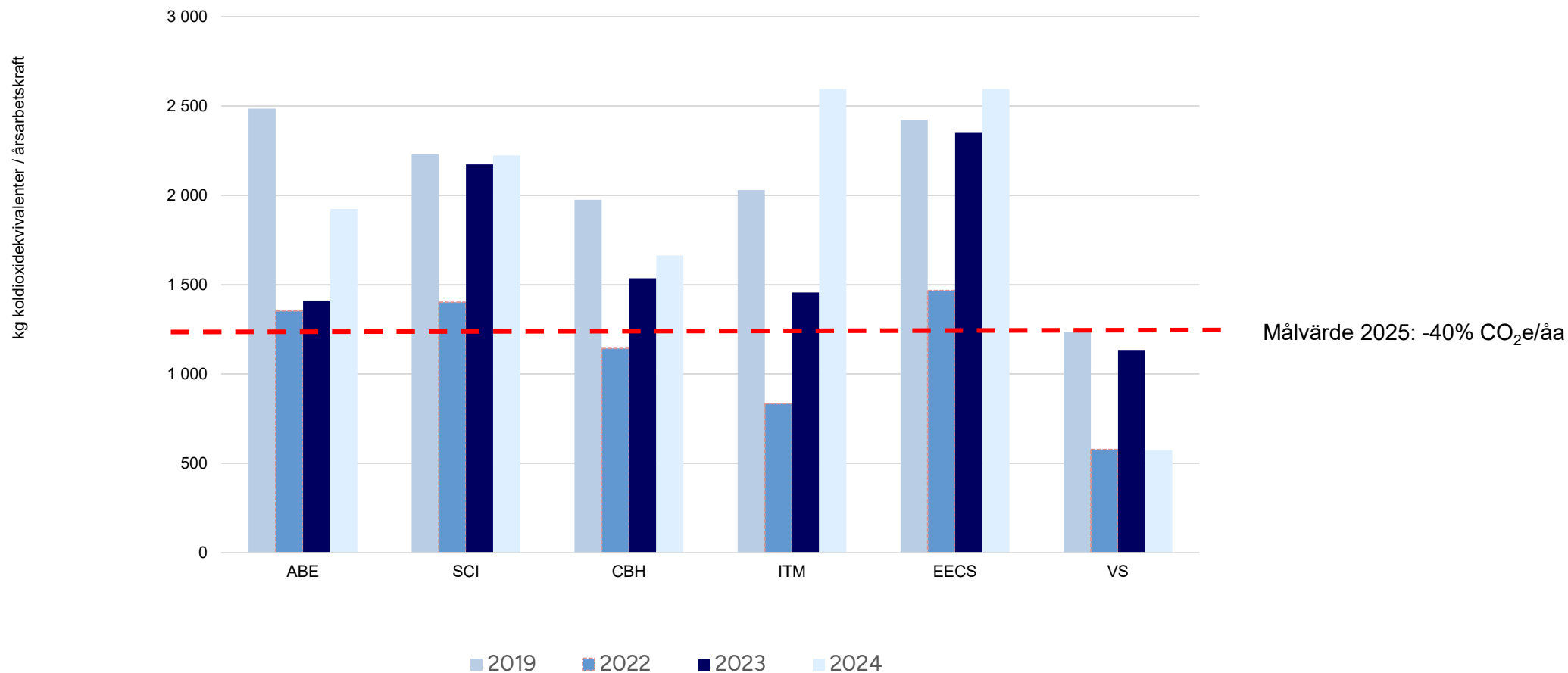
målvärde 2025: 40 % lägre utsläpp jämfört med 2019*

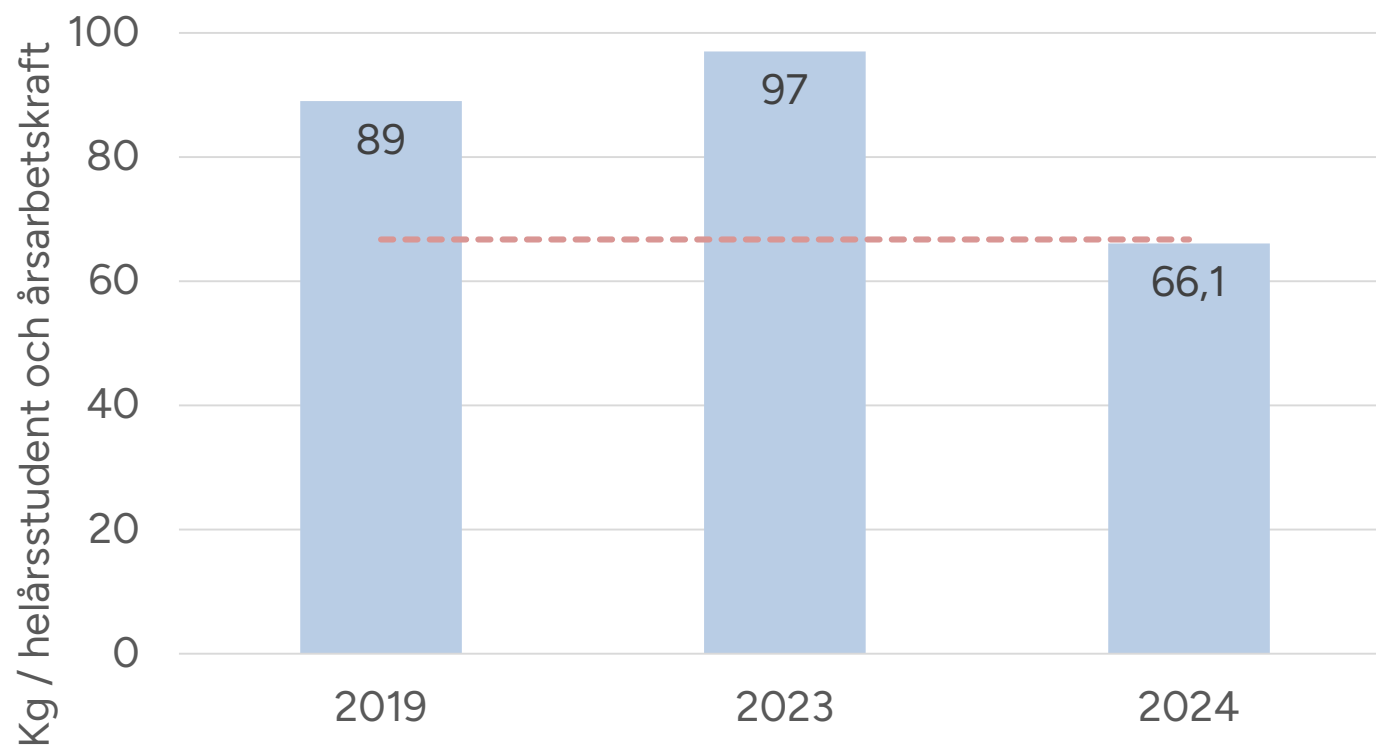
Mellan år 2019 och 2024 har klimatpåverkan från tjänsteresor minskat med cirka 19 % /årsarbetskraft

Utsläpp från flygresor

målvärde 2025: 40 % lägre utsläpp jämfört med 2019

Avfall per person

Vid utgången av 2025 ska KTH:s totala mängd avfall ha minskat i vikt per helårsstudent och årsarbetskraft med 25 % jämfört med 2019.

4. Skolans arbete med handlingsplanen för 2025

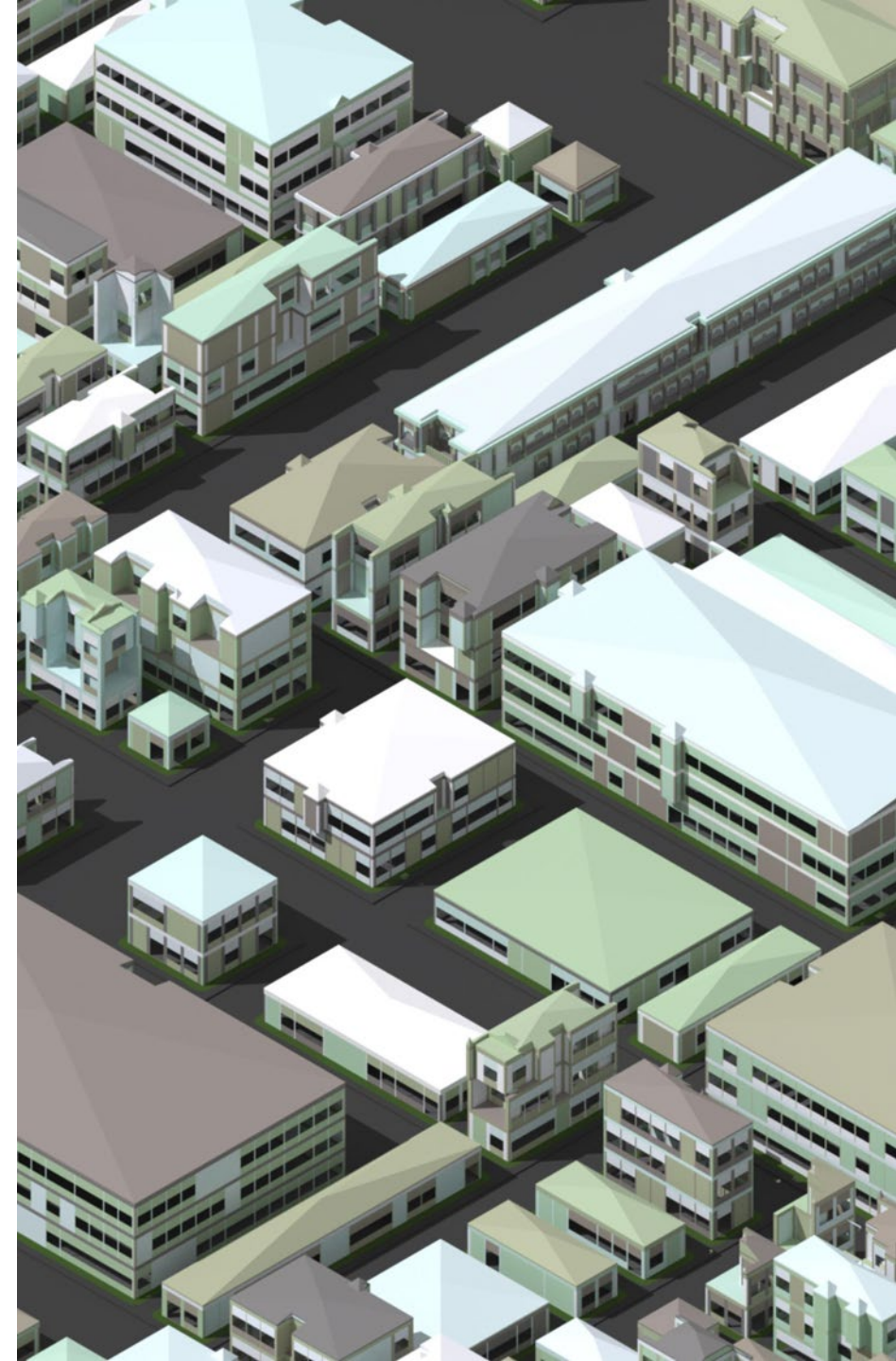
Utbildning

- Arbetet med hållbar utveckling inom kvalitetssystemet för utbildning (CDIO)
- Hållbar utveckling i projekt utifrån principerna inom om framtidens utbildning.

Kvalitetssystemet GRU

Programanalyser lämnades in av skolans programansvariga under hösten 2024. GA och vice GA har lämnat in en sammanfattande skolrapport.

- Kvalitetssystemet visar att **hållbarhetsfrågor** är centrala i skolans program och flera av programmen har **fallit väl ut i externa utvärderingar**. Ett av skolans masterprogram har nyligen utvärderats externt och **bedömts till CDIO-nivå 4**.
- Skolans ambition är att alla program ska uppnå **minst CDIO-nivå 3** innan utgången 2025. (Utvecklingsplan för utbildningsprogrammen på ABE-skolan, 2024-2026).

Framtidens utbildning och livslångt lärande

Skolans tre projekt inom Framtidens utbildning fortsätter utvecklingsarbetet under 2024-2025.

Bl.a. projektet **Omedgörliga problem i en hållbar kontext** som arbetar med att introducera ett förhållningssätt som kan ge stöd för att hantera svåra utmaningar i ett hållbart samhälle.

FRAMTIDENS UTBILDNING

Har du en idé till ett utvecklingsprojekt kring framtidens lärande och lärandemiljöer?

Sedan etableringen av Framtidens utbildning har fler än 50 utvecklingsprojekt som på olika sätt berör alla fem skolor på KTH initierats inom programmet. Nu finns chansen att föreslå nya projekt och på olika sätt engagera sig i utvecklingen av framtidens utbildning på KTH. Vice GA **Daniel Koch** berättar mer.

[Läs intervjun med Daniel](#)

4. Utbildningen för alla anställda avseende KTH:s miljö och hållbarhetsarbete

- Obligatorisk utbildning för chefer och medarbetare.
- 23 personer från fakulteten har avslutat utbildningen. 31 personer från ABE verksamhetsstöd har avslutat utbildningen.
- Finns en **APT presentation** som chef kan använda sig av för att genomföra utbildningen med sina medarbetare.
- Följs upp vid nästa ledningens genomgång i december 2025.

4. Skolans arbete med handlingsplanen för 2025

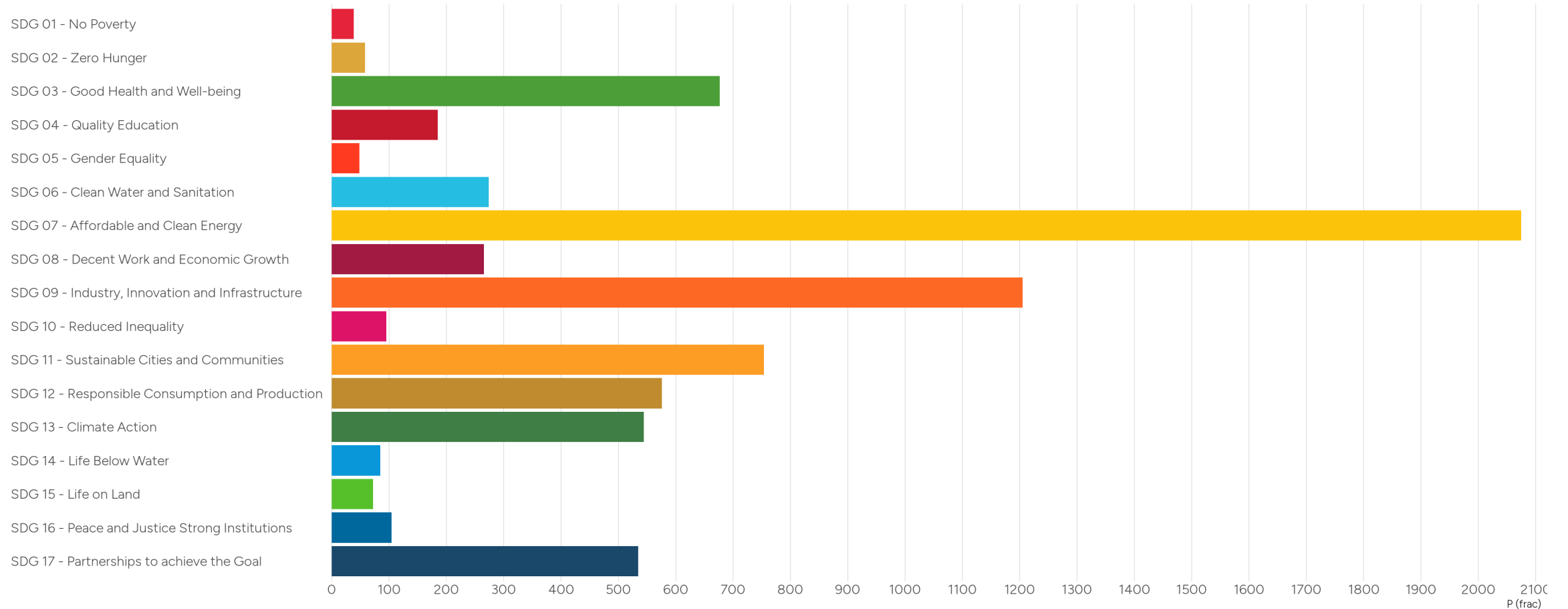
Forskning och samverkan

- Användning av den årliga bibliometriska undersökningen med fokus på hållbar utveckling (se nästa bild).
- Nya forskningsprojekt med hållbar utveckling i fokus.

KTH

ABE

SDG 01 - No Poverty

SDG 02 - Zero Hunger

SDG 03 - Good Health and Well-being

SDG 04 - Quality Education

SDG 05 - Gender Equality

SDG 06 - Clean Water and Sanitation

SDG 07 - Affordable and Clean Energy

SDG 08 - Decent Work and Economic Growth

SDG 09 - Industry, Innovation and Infrastructure

SDG 10 - Reduced Inequality

SDG 11 - Sustainable Cities and Communities

SDG 12 - Responsible Consumption and Production

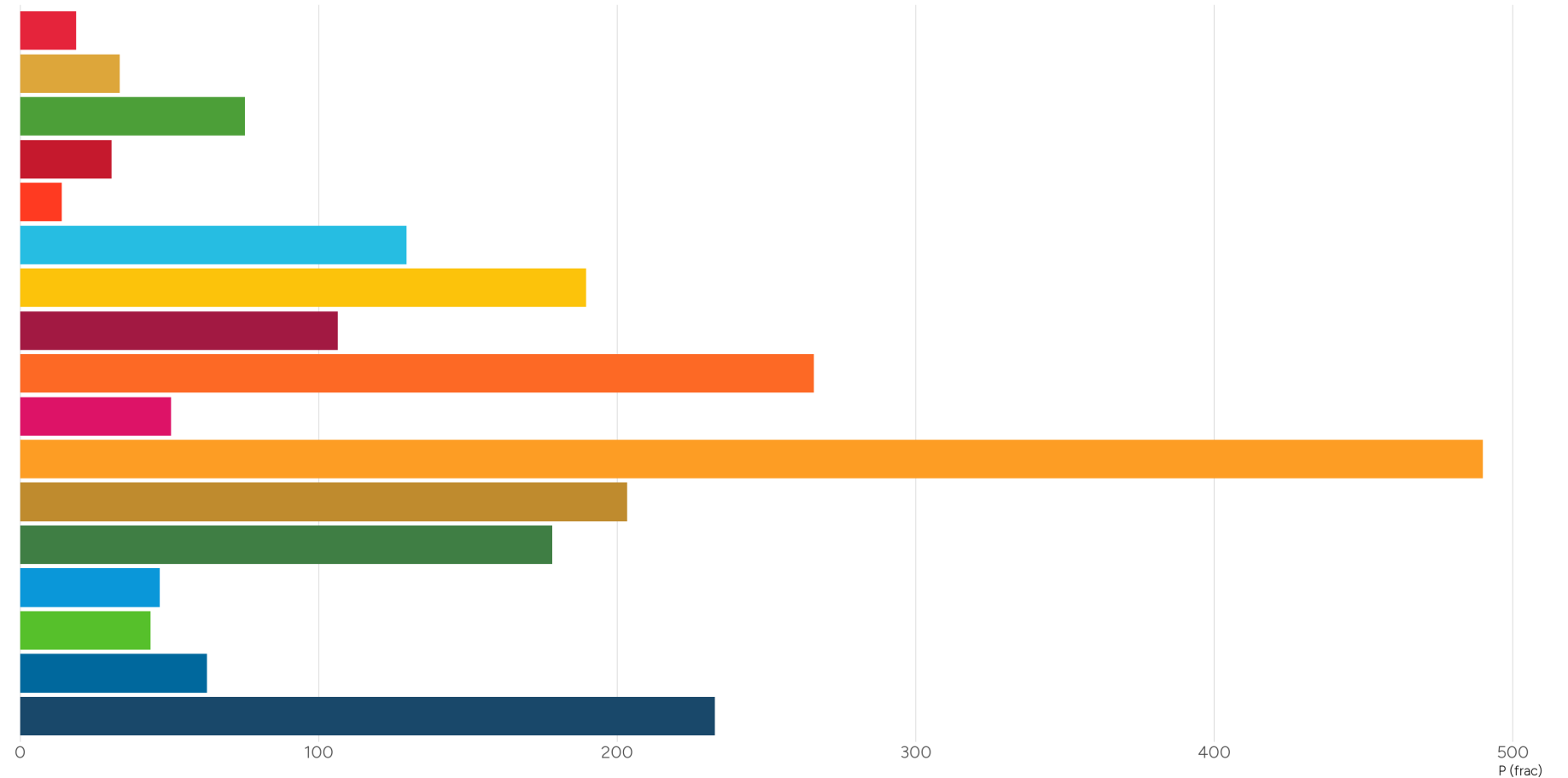
SDG 13 - Climate Action

SDG 14 - Life Below Water

SDG 15 - Life on Land

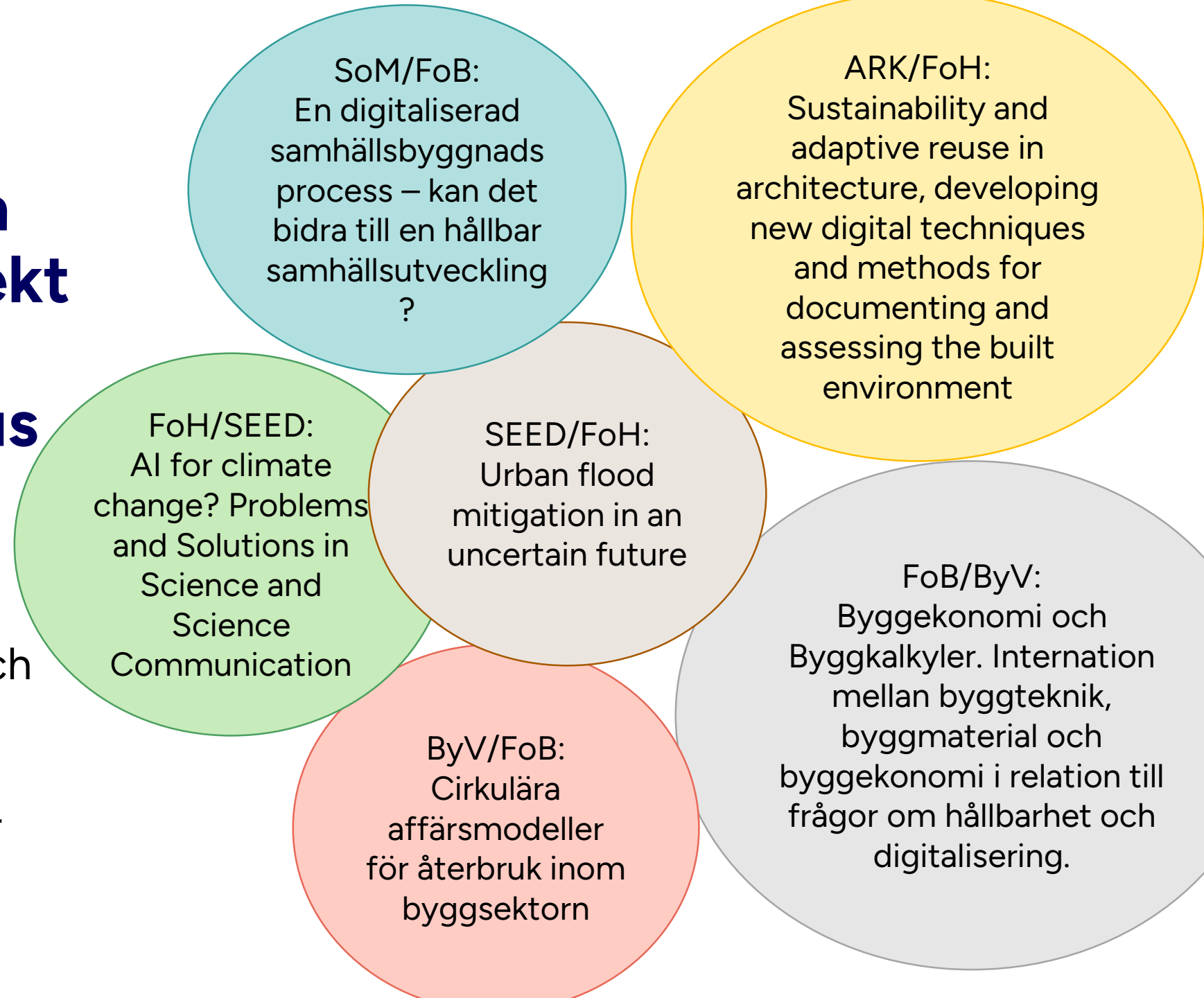
SDG 16 - Peace and Justice Strong Institutions

SDG 17 - Partnerships to achieve the Goal

Skolsatsning på doktorandprojekt med hållbarhetsfokus

- Tvärvetenskapliga doktorandprojekt
- Fokus på hållbarhet och digitalisering
- Samarbete mellan minst två institutioner
- Annonsering pågår

Miljöexpertis på gungfly: etnografiska studier av föränderlig och konkurrerande kunskap om våtmarksrestaurering i tider av klimatförändringar

I detta treåriga projekt utforskas frågan: Hur formas, stabiliseras och upprätthålls dominerande expertis för ekosystemrestaurering?

Frågan undersöks genom etnografiska studier av processer där restaureringsexpertis sorteras, sätts samman och stabiliseras för utformning och genomförande av våtmarksrestaureringar inom kommuner Stockholmsregionen utifrån dess olika lokala, sociala och materiella förutsättningar.

Projektledare: Jenny Lindblad, samhällsplanering och miljö

Projektperiod: 2025-2027

Miljöpåverkan av digitalisering i byggnader

Detta projekt syftar till att utvärdera olika digitala lösningar i byggnader för att identifiera och analysera de faktorer av systemkonfiguration och design som kan påverka deras miljöprestanda.

Detta projekt genomförs i samarbete med flera partners från akademi och industri vilket ger en unik möjlighet för att få tillgång till de kommersiella IKT-lösningarna och deras komponenter och verkliga fall med fungerande IKT-lösningar.

Ansvarig forskare: Göran Finnveden, SEED

Period: aug 2024 – aug 2028

4. Skolans arbete med handlingsplanen för 2025

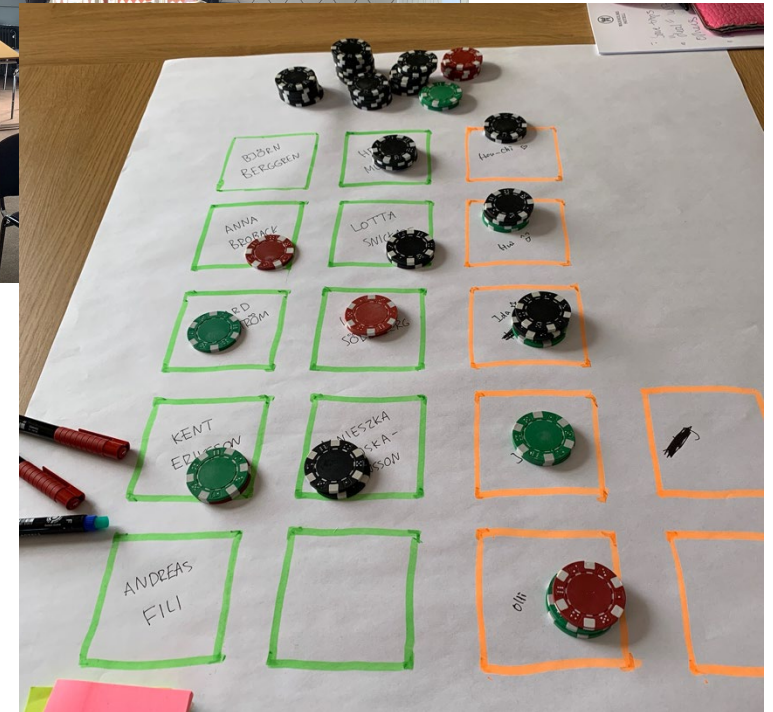
Mål Hushållning med resurser och klimatmålet

- KTHSO framtagande av koldioxidbudget för tjänsteresor och framtagande av ett visualiseringsverktyg
- Inventeringsverktyg för inventering av möbler CC-Build
- Uppföljning av beställningar avseende One Planet Plate redovisas ledningens genomgång i höst.

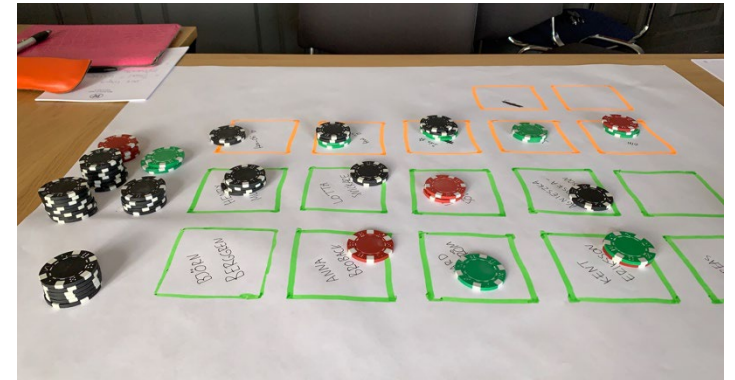
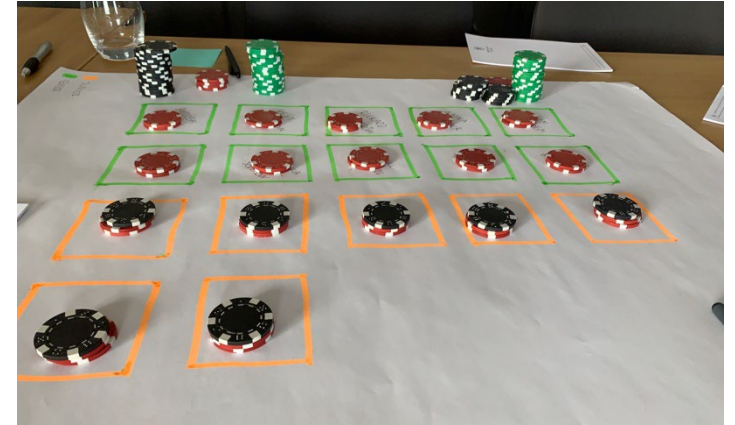
Workshop: spekulativ fördelning av budget 2025

- **ABE** - Historiska Studier
 - **EECS** - Mediateknik och Interaktionsdesign
 - **ITM** - Integrated Transport Research Lab
 - **CBH** - Fiberprocesser
 - **GVS** - KTH Innovation
- **47** deltagare totalt
 - Enligt deltagarna de **viktigaste resorna**
 - Conference (38 votes)
 - Field work (23 votes)
 - Educational visit (14)
 - Workshop (12)

Viktigaste slutsatserna

- Många är **positiva** och kan se nyttan med en CO2 budget
- **Mycket bra material och insikter** vi tar med oss när vi ska ta fram riktlinjer och förslag på styrmedel (se kommande rapport)
- En CO2 budget bör operera på **2 eller 3 års basis** för att ge förutsägbarhet och planeringsförmåga.
- En CO2 budget bör i vardagen **hanteras av avdelningar** som har bäst insikter om sin egen verksamhet.
- **Transparens kring data är mycket viktigt** för att öppna upp samtal och bidra till normförändring bland de anställda.
- Utmaningar
 - **Stor ojämlikhet** i vem som reser och hur mycket, där seniora forskare är storflygarna -> prioritera doktorander.
 - **Starka målkonflikter** mellan internationalisering-agenda, att vara ett prestigefylld universitet och hållbarhet

5. Efterlevnad av författningar och andra krav

- Upphandling av nytt lagbevakningssystem under påbörjas under våren 2025
- Genomgång skett med WSP av nya/uppdaterade lagkrav och författningar med berörda på skolor/VS a
- Genomgång av CBH:s lagbevakningssystem i mars med Daniel Tavast.
- Nytt arbetssätt- modul i systemet för att dokumentera genomgång av laglistan.

6. Intern miljörevision och extern miljörevision

Interna miljörevisionen hösten 2024- våren 2025.

- Fakultetsnämndernas uppdrag,
- Hållbarhet i campusflytten (cirkulära möbelflöden och avfallshantering)

Extern miljörevision den 12-13 maj.

- Nya upphandlade revisorer
- Program

7. Uppdatering av hållbarhetsmålen, handlingsplan och indikatorer

Under våren:

- Inbjudan kommer att gå ut till alla anställda att lämna synpunkter på nuvarande mål
- Förslag på nya hållbarhetsmål, handlingsplan och indikatorer tas fram i referensgrupper
- Fakultetsrådet har två referensgrupper, en för utbildning och en för forskning
- Skolan får förslag som skickas ut på remiss
- Utkast färdigt senast den 1 juli

Under hösten

- Utkast bereds i ledningsgruppen för synpunkter
- Nytt förslag går på remiss
- Slutligt utkast tas fram inför rektors beslut
- Rektor fattar beslut om nya mål 2026-2030/2045

8. KTH:s omvärlds- och risk-/möjlighetsanalys

Identifierade risker från KTH:s riskanalys

- Tjänsteresor
- Energianvändning och lokaloptimering
- Inventering och säkerhetsdatablad (följs upp under punkt kring säkerhet)

9. Status av labbsäkerhetsarbete på ABE

Strålsäkerhet

- KTH:s ledningssystem för strålsäkerhet: **Klart hösten 2024**
- Intern tillsyn för strålsäkerhet 2024: **Genomförd för 2024**
- Inventering av strålkällor: **KLART**
- Uppdatering av registerutdrag med SSM: **KLART**

Kemikaliesäkerhet

- KTH:s ledningssystem för kemikaliesäkerhet: **Remiss KLART 12/3/2025**
- Kemikalieinventering 2025: **KLART**

